

MOZGALMAS ÉLET A CSÉRY-TELEPEN. Kispest és Pesterzsébet határában terül el cca. 4 hold területen 8–10 méter magasan az évek óta felhalmozott fővárosi szemét, az ugynevezett Cséry-telep. Hetek óta nyugtató élet folyik itt; 800–1000 ember válogatja, rostálja itt az eléghető salakot, mint kókss-, csont- és szénmaradékot. A háborús évek után már egyszer feldúlták e helyet a nélkülözők s a mai munkanélküliség idején is százával tolongtak Pesterzsébet városházán nap nap mellett a fűtőanyag hiányában szenvedők, mire a város műszaki vezetői megállapították, hogy e telepen vannak még olyan helyek, melyet még nem aknáztak ki a múltban s elhalázták, hogy névre szóló utalványokat osztanak ki az inségesek közt s a jelentkezőknek kijelölnek egy jókora területet, hol műszaki felügyelet és ellenőrzés mellett aknázzák ki 5–6 méter mélységből a még éghető salakot. Hangtalanul dolgoznak itt kint az emberek, csak a rosták monoton zörgése hallik, mindenki igyekszik magának minél többet termelni. Ha valaki egy csillogó tárgyat pillant meg a rostában, lelkendezve kiált az őszeres után, ki vegyvizsgálószerekkel járka a gödrök között s megállapítja a talált tárgy minéműségét. Ha valami aranytöredék kerül napfényre, megkezdődik az alku, nagy vitatkozások után az őszeres birtokába kerül pár pengőért a tört arany vagy gyűrű.

Ez azonban igen ritka eset. Az utóbbi bányászati ideje alatt mindössze 2 aranygyűrűt s néhány kisebb aranyat találtak. Sok emberi találékony-sággal végzik a rostálást, kinek milyen a leleményessége és mekkora a tőkéje; legegyszerűbb az elhasznált ócska, kilukgatott lavór, ezzel naponta 50–60 kg-ot rostálnak ki. A másik már ennél célszerűbb, a deszkakeretre kifeszített drótháló, két oldalán nyéllel, két ember rázogatja, amit a harmadik bányász; ezek naponta 2 mázsát is termelnek. Van aki még ennél is haladottabb eszközzel dolgozik. Pár fillér befektetéssel állványt készít, arra függeszti fel a rostát (mint a képünkön látható), a rosta minden oldalát ócska divántugók rögzítik az állványhoz, a rosta elülső oldalához van erősítve egy darab eldobott bádóg ferdén, úgy, hogy a kirostált salak belecuszik az alja helyezett zsákba. Így ezt egy gyermek is félkézzel kezelheti. Az ilyen üzemmel rendelkező bányász két ember s egy gyermek segítségével naponta 3–4 mázsát is kitermel. Természetesen a kibővített salakot csak saját céljaira használhatják fel, azzal kereskedniök szigorúan tiltva van. Délután 4 óráig tart a munka, akkor mindenki összeszedi aznap kitermelt tüzelőjét s boldogan viszi haza családjához, hogy megfőzze vacsoráját, meleggé váradsolja otthonát, a pattogó hanggal, kékes lánggal égő Cséry-kókss mellett.

